

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 10602
Tarih : 12.01.2021

40027

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Murat SARTIŞAÇ
Van Milletvekili

Seçim bölgem Van, barındırdığı genç nüfus ve taşıdığı doğal güzelliklerin yanında İran'la hem dünyaya açılan bir kapı, hem de Ortadoğu'nun ekonomik pazarına yakın olmasına rağmen bunun avantajlarından yararlanılmamış bir kenttir. Çünkü pazarlara ulaşım altyapısının geliştirilmesi, serbest bölge merkezlerinin kurulması, diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi, bürokratik prosedürlerin kolaylaştırılması vb. konularda ciddi adımlar atılmamıştır. Buna bağlı olarak; İran'la dört ilçesiyle birlikte 295 km uzunluğundaki sınıra rağmen Van dışında, "sınır kenti" olgusunun dezavantaja dönüştürüldüğü başka bir kent yoktur. Sonuç olarak Van'ın "sınır kent" olgusu; esnafın, tüccarın ve halkın refahına hizmet etmediği gibi bugün sadece göçmen trajedilerinin yaşandığı ve sivillerin sınır boylarında katledildiği olaylarla gündeme gelmektedir.

Özellikle Covid19 salgınıyla birlikte Kapıköy sınır kapısının kapatılması, Van'da çoklu bir mağduriyet yaratmıştır. Çünkü Van, son yıllarda İranlı yurttaşlar tarafından bir çekim merkezi haline gelmiş ve bir yılda 500 bin civarında turist Van'ı ziyaret ettiği bir durum ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak yıllar içinde Van esnafı ve tüccarı için İranlı turistlerin önemi büyümüştür. Buna karşın Kapıköy sınır kapısı, Van'da STK ve siyasi partilerin bütün çağrılarına rağmen gerekli tedbirler alınarak açılmamıştır. Bununla birlikte Van'da hotel, kafe ve restoran başta olmak üzere her sektörde çoklu bir kriz hali ortaya çıkmıştır. Kapıköy'ün kapalı olduğu her gün biraz daha büyüyen ekonomik kriz; elektrik ve su faturalarının ertelenmemesi, biriken kredi faizleri ve borçlar, SGK primi işveren payları, gelir vergisi stopajlarında çözüm üretilmemesi vb. gibi artçı krizlerle daha da büyümektedir.

Türkiye'de mevcut sınır kapıları tedbir alınarak açılmasına rağmen Kapıköy'ün kapalı tutulması, bir çifte standart uygulamadır. Aynı şekilde birçok kentte turizm amaçlı teşvik edici adımlar atılırken Van söz konusu olduğunda gerekli adımların atılmadığı bilinmektedir. Öyle ki Mayıs 2020'de bir gecede getirilen yüzde 300'lük baskın vergi, Van tüccarını ciddi şekilde mağdur ettiği gibi tonlarca karpuzun vagonlarda çürümesine neden olduğu uygulama bugün de unutulmuş değildir.

Wort

Her şeye rağmen İran'la diğer sınır kapılarının açılması, serbest bölgelerin kurulması, Van'da İran konsoloslğunun açılması, Kapıköy'ü Habur'la buluşturacak altyapının oluşturulması ve Van-İran arası uçuşlarının sağlanması talepleri bugün de tekrarlanmaktadır. Çünkü mevcut potansiyeline rağmen Van'ın gelişme göstermediği, her gün farklı kentlere göç verdiği gerçeği vardır. Bu sebeple Van'da STK ve siyasi partilerin üzerinde ortaklaştığı talepler görmezden gelinmemelidir. Bunun için de Van halkının çağrılarına ve taleplerine kulak vermesi gereken siyasi iktidar, çifte standart uygulamalardan vazgeçmelidir.

Bu bağlamda;

1 – Van'da Kapıköy Sınır Kapısı diğer sınır kapılarında olduğu gibi gerekli tedbirler alınarak neden açılmamaktadır?

2 – Kapıköy Sınır Kapısı'nın ne zamana kadar açılması öngörülmektedir? Bir an önce açılması amacıyla herhangi bir çalışma var mıdır?

3 – Van'da yurttaşların, STK ve siyasi partilerin Kapıköy Sınır Kapısı ile esnafın sorunları hakkındaki taleplerinden haberdar mısınız? Haberdarsanız, söz konusu talepler neden karşılanmamaktadır?

4 – Kapıköy Sınır Kapısı'yla ilgili olarak ticaretin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla neler yapılmıştır? Van'da Kapıköy dışında diğer sınır kapılarının açılması konusunda herhangi bir çalışma var mıdır?

5 – Van'da esnafın can damarı Kapıköy Sınır Kapısı olduğu bilinmesine rağmen kapalı olduğu süreçte esnafın mağduriyeti için farklı çözüm ve destek planları neden yapılmamıştır?

6 – Son beş yılda önerge tarihine kadar Kapıköy Sınır Kapısı'ndan yapılan giriş ve çıkışların yıllara göre dağılımı nedir?

7 – Son beş yılda önerge tarihine kadar Kapıköy Sınır Kapısı'ndan yapılan ihracat ve ithalat oranlarının yıllara göre dağılımı nedir?

8 – Van'da salgın sürecinde kapanan işyeri sayısı nedir? Bu süreçte kaç kişi işsiz kalmıştır? İşsizlik maaşına başvuran kişi sayısı nedir?